

Üniversite Öğrencilerinin Türk Dili I-II Dersine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi*

Evaluation On The Behaviors Of The University Students Through Turkish Language I-II

Nazmi ALAN¹

Hasan BAĞCI²

Başvuru Tarihi: 06.03.2016

Yayına Kabul Tarihi:04.05.2016

Özet: İletişimin en temel unsuru olan dil, duygu ve düşüncelerin nesilden nesile aktarılmasını sağlayan topluma millet olma şuru kazandıran ve bir milleti millet yapan unsurların başında gelen önemli bir araçtır. Ülkemizde yükseköğretim öncesi kültürel ağırlıklı derslerin yeterli düzeyde verilememesi veya ‘millî kimlik’ oluşturmada ana dil ve millî kültürün daha derinliğine işlenmesi ihtiyacından dolayı tüm yükseköğretim ve fakültelerde iki dönem halinde okutulması zorunlu olan Türk Dili I-II dersleri ile öğrencilerin yazılı ve sözlü anlatım becerilerinin geliştirilmesi, dil bilinci ve ana dil sevgisi kazanması hedeflenmektedir. Fakat yapılan gözlemlere ve araştırmalara göre yükseköğretimde de Türk Dili I-II dersleri ile ilgili kazanımlara yeterince ulaşılamadığı görülmektedir. Bu durum üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine karşı ilgisiz olması, dersin önemine inanmaması ve derse karşı motive olamamaları gibi nedenlerden kaynaklanmaktadır. Yani öğrencilerin bu derse karşı geliştirdikleri olumsuz tutumlar dersin amaçlarının gerçekleştirilememesinde önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine ilişkin tutumlarını (olumlu-olumsuz) belirlemektir. Belirlenen olumsuz tutumlara sebep olan etkenleri ortaya çıkarmak çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarını belirlemek için Aslan, A. (2012) tarafından geliştirilen geçerlik ve güvenilirliği sağlam olarak tespit edilmiş olan “Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinin fakülte ve yükseköğretimde öğrenim gören 490 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Ölçekten elde edilen veriler öğrencilerin cinsiyet, başarı durumu ve okudukları birimlere göre de incelenmiş belirlenen tutum farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar benzer çalışmaların sonuçları da dikkate alınarak değerlendirilmiş ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar sözcükler: *Türk Dili Dersi, Tutum, Tutum Ölçeği.*

Abstract: Language, the most important element of the communication, is the basic tool which passes the thoughts and feelings from generation to generation, brings the consciousness of being a nation to society and stands on the top of the factors that form a nation. Since Cultural Weighted Courses can not be given in our country before higher education, or since we have the need to handle mother tongue and national culture deeply to create “National Identity”, students are aimed to develop the written and verbal skills, to gain the language awareness and the love for mother tongue by Turkish Language I-II courses which must be taught in two terms in all colleges and faculties. But according to observation and research, it is seen that gains in Turkish Language I-II courses are not able to be attained enough in colleges. This situation causes in the university students who do not trust the importance of the course, are not interested in Turkish Language I-II courses and can not get motivated. So negative attitudes through these courses become an important factor on not to be realized the aims of the courses. The purpose of this study determines the attitudes (positive-negative) of the university students towards Turkish Language I-II. Finding out the factors that bring about negative behaviours indicates the importance of the study. “Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği” which was developed by Aslan, A (2012) and was determined as successful on validity and reliability was used to identify the students’ behaviours towards Turkish Language I-II courses. The research was applied at 490 students who are being educated in the colleges and faculties of the Mehmet Akif Ersoy University. The data which was obtained from scale, was examined according to students’ gender, success, faculty too and the differences between defined attitudes were tried to be put forward. The results that were obtained from the research were evaluated by taking the results of the similar studies and advised.

Keywords: *Turkish Language Courses, Attitudes, Attitude Scale*

* Bu çalışma 15-17 Ekim 2015 tarihinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’nde düzenlenen “VIII. Dünya Dili Türkçe Sempozyumu”nda sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

¹ Okutman, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Rektörlük Türk Dili Bölümü, nazmialan@mehmetakif.edu.tr

² Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, hbagci@mehmetakif.edu.tr

Giriş

En genel tanımıyla dil, insanlar arasında sesler ve bazı semboller vasıtasıyla anlaşmayı sağlayan, iletişim kurmaya yarayan bir araçtır. “*Toplumun bir üyesi olarak insanın toplumla bütün ilişkileri anadili aracılığıyla sağlanır; ama insan da ancak anadiliyle bir toplumun parçası olur*” (Aksan, 1975, s. 431). Ana dil, bir toplumun bütün değerlerini kapsar ve kuşaktan kuşağa aktarmasını sağlar. Bu değerlerin taşıyıcısı konumunda bulunan dilin, bireyin eğitiminde önemli bir yeri vardır.

“*Ana dili öğretiminin, bireylere doğru, açık ve etkili bir iletişimi gerçekleştirebilecek dilsel becerileri kazandırma; onların düşünce güçlerini geliştirme, yetkinleştirme ve toplumsallaşma süreçlerine katkıda bulunma gibi temel amaçları vardır*” (Sever, 2004, s. 7). Ana dil öğretimi, bireye bir dilin kurallarıyla birlikte doğru kullanabilme becerisini kazandırmanın yanında toplumda var olabilme, toplumun diğer bireyleriyle iç içe olabilme becerisini de kazandırmaktadır. “*Öğrenci hangi alanda öğrenim görürse görsün, dilin inceliklerinden yeterince beslenmemişse kendi alanında dahi istenilen başarı düzeyine ulaşamaz denebilir. Zira anlatılanları anlamak, bildirilenleri algılamak ve bilmek ancak dil kodlamalarının geniş dünyasına yaslanmakla mümkün olabilir*” (Vural, 2007, s. 497). Bu yüzden eğitim-öğretim sistemimizde bireylere dil bilincini kazandırmak ve ana dilin kurallarını öğretebilmek amacıyla *Türkçe, Türk Dili, Dilbilgisi, Dil ve Anlatım, Kompozisyon* adı altında bir takım dersler ilköğretimden başlayarak ortaöğretim ve yükseköğretim müfredatında yer almaktadır.

Aksan (1975, s. 432), ana dili öğretiminin ilk ve ortaöğretimde ciddiye alınması gerektiğini, yükseköğretim kurumlarında, üniversite bitirmiş kimselerde görülen eksikliklerde ortaöğretim düzeyinde anadili öğretimi açısından belirgin olan yetersizliğin başlıca etken olduğunu, söyler. Yüksek Öğretim Kurumu üniversite öncesi dil eğitiminin yetersizliğinden hareketle 1982-1983 eğitim öğretim döneminde Türk Dili dersini zorunlu dersler arasına alarak dört yıla yaymıştır. 1991 yılından sonra ise *Türk Dili-I* ve *Türk Dili-II* olarak iki dönem okutulmasına karar verilmiştir. YÖK “Çerçeve Program”da bu dersin zorunlu hale getirilmesini şöyle belirtir: “*İlk ve ortaöğretimde dil bilgisi ve Türkçe dersleri yeterli ölçü ve nitelikte ele alınmadığı için üniversiteye gelen öğrenciler, dillerini doğru ve güzel kullanma yeteneği kazanamamış bulunmaktadır. Bu sonuçta, Türk dilinin elli yıldan beri çeşitli yönlerde çekilmesinden doğan istikrarsızlığın da etkisi vardır. Bu durum, üniversite öğrenimi için yetersizlik olarak kendini göstermiş ve yükseköğretime Türk dili derslerinin konmasını zaruri kılmıştır.*” Türk Dili dersi Yüksek Öğretim Kurumu tarafından zorunlu dersler içine dahil edilmeden önce bazı üniversitelerde *Temel Türkçe, Türkçe Kompozisyon* adlarıyla Hacettepe Üniversitesi (1969), Ankara Üniversitesi (1972), Ege Üniversitesi’nde (1977) okutulmuştur (Zülfikar, 2007, s. 321; Vural, 2007, s. 496).

Yükseköğretimde bu tarz derslerde amaçlanan “*öğrencilerin önce yazılı ve sözlü anlatımını geliştirmesi, sonra dille ilgili bir kültür edinmesi ve sonunda da dilden yola çıkarak ulusal kimliğe ve ulusal benliğe ulaşması beklenmektedir*” (Cemiloğlu, 2004, s. 175).

Ancak günümüzde YÖK’ün yukarıda belirttiğimiz gerekçelerle zorunlu hale getirdiği Türk Dili dersinin amacına ulaşmadığı tartışmaları gittikçe artmaktadır:

Cemiloğlu (2004), Türk Dili dersiyle ilgi değerlendirmesinde daha çok ders içeriği ve konular üzerine odaklanmış, programın yenilenmesini önermiştir. Zülfikar (2007), dersin başarısız olmasındaki nedenleri öğretim kadrosunun niteliği, öğrenciye tavsiye edilen kaynakların çeşitliliği ve sınıfların kalabalık olması şeklinde sıralar. Önerileri ise ders programının geliştirilmesi ve derslerin fakültelerin yapısına göre düzenlenmesi, belirli sürelerde okutmanların, yöneticilerin ve konuyla ilgili olanların bir araya gelerek sorunları tartışması ve çözüme kavuşturulmasıdır. Vural (2007), dersin amacına uygun

ve istenilen düzeyde işlenmediği kanaatindedir. Bu olumsuzluğa yol açan nedenleri ise müfredattan kaynaklanan yetersizlikler, ortam/mekan, öğretim kadrosu ve öğrencinin ilgisizliği şeklinde sıralar. Müfredatın değiştirilmesi, alan uzmanları tarafından hazırlanılacak daha kapsamlı ve nitelikli ders kitabının hazırlanması ve dersi alanın uzmanları tarafından verilmesini önerir.

Türkiye'de yükseköğretim ve fakültelerde iki dönem halinde okutulması zorunlu olan Türk Dili dersinin amacına ulaşamaması, öğrencilerin bu derse karşı ilgisiz olması, dersin önemine inanmaması ve derse karşı motive olamamaları gibi olumsuz tutumlardan kaynaklanmaktadır. Öğrencilerin bir dersle ilgili duyuşsal özelliklerinin en önemli göstergelerinden biri tutumlarıdır. Tutum, "*Bireyin psikolojik bir değer içeren nesne ve konular karşısında vaziyet alma biçimidir* (Tolan, 1983, s. 383-384, aktaran; Gömleksiz, 2003, s. 216). Erden'e göre ise, "*Bireyin bir psikolojik objeye yönelik olumlu ya da olumsuz genel duyguları olarak tanımlanabilir* (Erden, 1995, s. 99). Olumlu tutumlar öğrenme sürecinde öğrencilerin daha başarılı olmalarını sağlarken, olumsuz tutumlar başarısızlığa yol açabilir (Bağcı, 2007, s. 33).

"*Öğrencilerin belli bir derse yönelik tutumları öğrenci başarısında önemli rol oynamakla birlikte, bireyde belli bir objeye yönelik tutum oluşturmak ve var olan tutumu değiştirmek oldukça güçtür. Öğrencilerin tutumlarını değiştirebilmek için öncelikle hedef kitlenin özelliklerinin ve tutumlarının oluşmasına ve gelişmesine neden olan faktörlerin ortaya çıkarılması gerekmektedir.*" (Erden, 1995, s. 99). Ancak tutumların, gerek araştırmalarda gerekse okullarda ölçülüp değerlendirilmesi genellikle göz ardı edilmektedir. Yüksek bir güvenilirlik düzeyinde ölçülebilen öğrenci tutumları, eğitim programları içinde yer alan dersler üzerinde çok önemli bir rol oynamaktadır. (Saracaloğlu, 2000, s. 65). Bütün bunlardan hareketle üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutum, davranış ve inançlarının belirlenmesiyle takip edilecek dersler, öğrencilerin başarıları üzerinde etkili bir rol oynayacaktır. Bu nedenle üniversite öğrencileri, Türk Dili I-II derslerinden hoşlanıyorlarsa ya da adayların derse karşı tutumları olumlu ise dersi daha fazla çalışmaları, derslere daha fazla istekle katılmaları ve derslerde başarılı olmaları beklenir.

Bu araştırmanın temel amacı yukarıda sıralanan bilgilerden hareketle üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarını ve tutumlarını etkileyen bazı faktörleri belirlemektir. Bunun için üniversite öğrencilerinin (fakülte ve yükseköğretim 1. sınıf), cinsiyetlerine, öğrenim birimine ve Türk Dili dersi akademik başarı notlarına göre Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığını incelemek için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmaya çalışılmıştır:

1. Üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumları nasıldır?
2. Üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumları, öğrenim birimine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumları ders akademik başarılarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumları arasında çeşitli değişkenlere göre fark olup olmadığını tespit etmeye yönelik olarak yapılan betimsel bir alan araştırmasıdır.

Evren

Araştırmanın evreni olarak 2014-2015 öğretim yılı bahar yarıyılı sonunda Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler olarak belirlenmiştir.

Örneklem

Araştırmanın örneklem alanı ise Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nin fakülte ve yüksekokullarında 1. sınıfta öğrenim gören 490 öğrenciden oluşmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma kapsadığı alan ve yararlandığı verilerle ilgili olarak, 2014-2015 öğretim yılı bahar yarıyılı, Mehmet Akif Ersoy İktisat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Sağlık Yüksekokulu, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu 1. Sınıf öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarının cinsiyete, öğrenim türü ve ders başarı puanlarına göre farklılıklarının olup olmadığını belirlemeye yönelik olmakla sınırlıdır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak Aslan (2012) tarafından geliştirilen likert tipi tutum ölçeği kullanılmıştır. Cronbach Alfa katsayısı 0,96 ve tüm maddelerinin faktör yükü 0,60'ın üstünde olan "Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği" 29 maddeden oluşmaktadır.

Verilerin Analizi

Öğrencilerden elde edilen veriler bilgisayar paket program SPSS 21.00 kullanılarak analiz edilmiştir. Tutum ölçeğindeki her bir madde için verilen cevaplar "tamamen katılıyorum=5", "katılıyorum=4", "kararsızım=3", "katılmıyorum=2", "hiç katılmıyorum=1" şeklinde puanlanmış, veriler girildikten sonra olumsuz maddelerdeki puanlar "tamamen katılıyorum=1", "katılıyorum=2", "kararsızım=3", "katılmıyorum=4", "hiç katılmıyorum=5" olarak değiştirilmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Öğrencilerin Türk Dili Dersine Yönelik Tutum Puanları

Araştırmaya katılan 490 öğrencinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutum puanları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Türk Dili Dersine Yönelik Tutum Puanlarının Düzeyi

Değişken	N	Minimum	Maksimum	X	Ss
Tutum	490	1.00	5.00	3.408	.6713

Tablo 1 incelendiğinde, ölçekten alınabilecek en düşük ortalama puan 1, en yüksek ortalama puan ise 5'tir. Buna göre öğrencilerin tutum puanlarının aritmetik ortalaması 3.408, standart sapması .6713 olarak bulunmuştur. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin Türk Dili I - II derslerine yönelik tutum puanlarının X 3.408 olarak orta düzeyde olduğu söylenebilir.

Tablo 2. Üniversite Öğrencilerinin Türk Dili I-II Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Sorularına İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Madde No	TUTUM MADDELERİ	Katılıyor	Kararsız	Katılmıyor
		%	%	%
	<u>Olumlu Tutum Maddeleri</u>			
5	Türk Dili dersinde öğrendiklerimin ikinci bir dil öğrenmemde fayda sağlayacağını düşünüyorum.	31,8	32,3	35,9
7	Türk Dili dersi seçmeli de olsa seçerdim.	23,9	22,4	53,7
6	Türk Dili dersine çalışmak hoşuma gidiyor.	21,5	24,9	53,6
12	Türk Dili dersi ilgi duyduğum bir derstir.	20,4	20,7	58,9
28	Türk Dili dersi topluluk karşısında konuşma becerimin gelişmesini sağlıyor.	12,5	12,6	74,9
16	Türk Dili dersi okuma becerisi ve alışkanlığı edinmeye katkı sağlıyor.	11,9	16,5	71,6
18	Türk Dili dersi okuduğum kitapları tahlil etmemde/ daha iyi anlamamda katkı sağlamaktadır.	11,5	15,6	72,9
14	Türk Dili dersi konuşma becerimin gelişmesine ve dili sözlü anlatımda doğru ve etkili kullanmama katkı sağlıyor.	10,3	14,8	74,9
25	Türk Dili dersi üniversite eğitimimden önce verilen anadil eğitimindeki eksikliklerimi tamamlamam için bir fırsattır.	10	15,7	74,3
19	Türk Dili dersi bilgileri anlamamda, yorumlamamda, analiz ve sentezlememde katkı sağlamaktadır.	9,8	14,1	76,1
29	Türk Dili dersi iletişim becerilerimizin gelişmesine katkıda bulunmaktadır.	9,2	12,5	78,3
17	Türk Dili dersi dinleme ve dinleneni anlama becerimin gelişmesine katkıda bulunuyor.	9	14,6	76,4
15	Türk Dili dersi yazılı anlatım becerimin gelişmesine ve yazılı anlatımda dili doğru, akıcı ve etkili kullanmama katkı sağlıyor.	8,7	13,0	78,3
8	Türk Dili dersi gerekli bir derstir.	8,4	11,4	80,2
1	Türk Dili dersini seviyorum.	8	12,6	79,4
27	Türk Dili dersi kültürel birikimimi anlamamda ve attırmamda fırsatlar sunan bir derstir.	7,2	17,3	75,5
23	Türk Dili dersi Türkçenin köklü, üretken ve zengin bir dil olduğu şuurunu kazanmamda önemli bir işleve sahiptir.	6,1	10,0	83,9
24	Türk Dili dersi Türkçenin tarihi geçmişiyle birlikte yeryüzündeki diğer diller arasındaki yerini kavrayabilmemde önemli bir işleve sahiptir.	5,1	8,4	86,5
3	Türk Dili dersi anadil bilinci kazanmamda önemli bir işleve sahiptir.	5,1	10,0	84,9
21	Türk Dili dersi Türkçenin yapı özelliklerini anlamam açısından önemli bir derstir.	4,9	9,2	85,9
2	Türk Dili dersi önemli bir derstir.	4,1	5,7	90,2
	<u>Olumsuz Tutum Maddeleri</u>			
4	Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır.	82,2	9,6	8,2
13	Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim.	59,3	15,6	25,1
9	Türk Dili dersine sadece sınıftan geçmek için çalışırım.	59	13,5	27,5
26	Türk Dili dersinde işlenen konular ilköğretim ve lisede öğretildiği için bu dersi gereksiz görüyorum.	58,9	19,5	21,6

10	Türk Dili dersi yerine başka ders almak isterdim.	57,4	23,0	19,6
20	Türk Dili dersi zorunlu olmasaydı almazdım.	56,2	21,2	22,6
11	Türk Dili dersi stresli bir derstir.	54,9	26,2	18,9
22	Türk Dili dersi zor bir derstir.	53,7	21,2	25,1

Tablo 2' deki olumlu tutum maddeleri incelendiğinde; öğrencilerin en yüksek oranda olumlu görüş belirttiği tutum maddesi 5. maddedir. Üniversite öğrencilerinin % 31,8'inin "*Türk Dili dersinde öğrendiklerimin ikinci bir dil öğrenmemde fayda sağlayacağını düşünüyorum*" görüşüne en yüksek oranda olumlu tutum belirttikleri, bu görüşe öğrencilerin % 35,9'unun olumsuz görüş belirterek katılmadığı ve öğrencilerden % 32,3'ünün bu konuda kararsız oldukları görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin en yüksek oranda olumlu tutum belirttikleri madde bu olmasına rağmen "*Türk Dili dersinde öğrendiklerimin ikinci bir dil öğrenmemde fayda sağlayacağını düşünüyorum*" tutum maddesine olumlu tutum belirtmeyenlerin oranının olumlu tutum belirtenlerden yüksek olduğu belirlenmiştir.

Üniversite öğrencilerinin sadece % 23,9'unun olumlu seçenekleri işaretleyerek, "*Türk Dili dersi seçmeli de olsa seçerdim.*" görüşünü ifade ettikleri, öğrencilerin % 53,7'sinin ise olumsuz seçenekleri işaretleyerek bu görüşe katılmadıkları görülmektedir. Bu konuda kararsız görüş belirtenlerin oranı ise % 22,4'dür.

Bu değerler, üniversite öğrencilerinin yarısından fazlası tarafından Türk Dili I-II derslerinin zorunlu olmaması durumunda tercih edilmeyeceğini ortaya koymaktadır. Bu durumun değişik sebeplerden kaynaklandığı düşünülebilir. Fakat bu oranlar, üniversite öğrencilerinin ana dili derslerine yönelik taşınması gereken değerlerden yoksun olduğu buna bağlı olarak da bu derse yönelik öğrencilerde farkındalık duygusu yaratılmadığı sonucunu ortaya koymaktadır.

"*Türk Dili dersine çalışmak hoşuma gidiyor.*" şeklindeki 6. tutum maddesine; öğrencilerin % 21,5'i olumlu görüş belirterek katılırken, bu görüşe olumsuz görüş belirterek katılmayanların oranı % 53,6 ve kararsız kalarak görüş belirtmeyenlerin oranı ise % 24,9'dur.

Belirlenen bu oranlar da göstermektedir ki üniversite öğrencilerinin yarısından fazlası Türk Dili dersine çalışmaktan hoşlanmamaktadır. Bu derse çalışmaktan hoşlananların oranı ise ancak araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık $\frac{1}{4}$ 'ü olarak ifade edilebilir.

Ölçeğin 12. maddesindeki "*Türk Dili dersi ilgi duyduğum bir derstir.*" ifadesine olumlu görüş belirterek katılanların oranı % 20,4, bu ifadeye olumsuz görüş belirterek katılmayanların oranı % 58,9 ve bu konuda kararsız olanların oranı ise % 20,7'dir. Bu oranlardan üniversite öğrencilerinin sadece $\frac{1}{4}$ ' ünün Türk Dili derslerine ilgi duyduğu büyük çoğunluğunun ise Türk Dili derslerine ilgi duymadığı görülmektedir.

28. maddedeki "*Türk Dili dersi topluluk karşısında konuşma becerimin gelişmesini sağlıyor.*" maddesine olumlu görüş belirten üniversite öğrencilerinin oranının % 12,5 olduğu görülecektir. Bu görüşe katılmayanların oranı % 74,9 iken bu konuda kararsız olanların oranı ise % 12,6'dır. Bu oranlardan hareketle Türk Dili derslerinin öğrencilerin sözlü anlatımlarının gelişmesine katkı sunmadığı görüşünün hâkim olduğu görülmektedir. Oysa bu dersin nihai hedeflerinden birisi de dersi alan öğrencilerin sözlü anlatım becerilerini geliştirerek onların duygu, düşünce, hayal ve tasarılarını dinleyiciler önünde vurgu ve tonlamalara da dikkat ederek yanlış anlaşılmalara sebep olmadan anlatma becerilerini geliştirmektir. Ortaya çıkan sonuç bu hedeflere ulaşamadığını göstermektedir.

"*Türk Dili dersi okuma becerisi ve alışkanlığı edinmeye katkı sağlıyor.*" tutum maddesine öğrencilerin sadece % 11,9'u olumlu görüş belirtirken, öğrencilerin % 71,6'sı olumsuz görüş belirtmiş ve bu konuda kararsız kalanların oranı ise % 16,5'tir. Öğrenci görüşlerinden hareketle belirlenmiş bu oran, Türk Dili

derslerinin öğrencilerin okuma-anlama becerilerinin gelişmesine olumlu katkı sunmadığını ortaya koymaktadır. Oysa okuma-anlama becerisi, dil becerileri içinde üzerinde titizlikle durulması gereken önemli bir beceridir. Bireyin bilgiye ulaşma yollarından birisi olan okuma becerisi, beraberinde kavramayı ve anlamayı taşır. Bu becerideki eksikliğin diğer dil becerilerine de yansması kaçınılmazdır. Bu yüzden ister ana dil ister yabancı dil öğretilsin bu becerinin geliştirilmesi üzerine titizlikle durulması gerekir.

Ölçeğin 18. maddesine olumlu görüş belirtenlerin oranı % 11,5, olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 72,9 ve kararsız olanların oranı ise % 15,6'dır. Türk Dili derslerinin okunan kitapları tahlil etmede - daha iyi anlamada - katkı sağladığını düşünenlerin oranı, düşünmeyenlerin oranından çok aşağılarda kalmıştır. Bu durum ölçeğin 16. maddesine yönelik verilen görüşlerle paralellik göstermektedir. Elde edilen bu sonuçlar, dersin öğrencilerin okuma-anlama becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerden yoksun olarak işlendiğini ortaya koymaktadır.

Ölçeğin 14. maddesine üniversite öğrencilerinin % 10,3'ü olumlu görüş belirterek, "*Türk Dili dersi konuşma becerimin gelişmesine ve dili sözlü anlatımda doğru ve etkili kullanmama katkı sağlıyor.*" derken, öğrencilerin % 74,9'u olumsuz görüş belirterek bu görüşe katılmamaktadır. Bu konuda görüş belirtmeyerek kararsız olanlar ise % 14,8 oranındadır. Bu oran, ölçeğin 28. maddesine verilen görüşlerle paralellik göstermektedir.

Ölçeğin "*Türk Dili dersi üniversite eğitiminden önce verilen ana dil eğitimindeki eksikliklerimi tamamlamam için bir fırsattır.*" maddesine olumlu görüş belirtenlerin oranı % 10; olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 74,3 ve kararsız görüş belirtenlerin oranı ise % 15,7'dir. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin sadece % 10'u zorunlu olarak okutulan Türk Dili derslerinin üniversite eğitiminden önceki eğitim seviyelerinde verilen ana dil eğitimindeki eksikliklerin tamamlaması için bir fırsat olarak görmektedir. Diğer bir ifadeyle Türk Dili I-II dersleri araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık $\frac{3}{4}$ ' ü tarafından öğrencilerin varsa eksikliklerin giderilmesi için bir fırsat olarak görülmemektedir.

Ölçeğin "*Türk Dili dersi bilgileri anlamamda yorumlamamda analiz ve sentezlememde katkı sağlamaktadır.*" maddesinde araştırmaya katılan öğrencilerin sadece % 9,8'i olumlu görüş belirtirken, bu maddeye olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 76,1 ve kararsız görüş belirtenlerin oranı ise % 14,1'dir. Bu oranlardan hareketle dersin öğrencilere okuma anlama, yorumlama ve okunan metinleri analiz ederek çıkarımlarda bulunmaya yardımcı olması yönüyle eksik işlendiğini ortaya koyduğu ifade edilebilir.

Anketin diğer olumlu maddeleri incelendiğinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

"*Türk Dili dersi iletişim becerilerimizin gelişmesine katkıda bulunmaktadır.*" maddesine olumlu görüş bildirenlerin oranı % 9,2, olumsuz görüş bildirenlerin oranı % 78,3 ve kararsızların oranı ise % 12,5'tir. "*Türk Dili dersi dinleme ve dinleneni anlama becerimin gelişmesine katkıda bulunuyor.*" maddesine olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı % 9,0 iken, olumsuz görüş bildiren öğrencilerin oranı % 76,4 ve kararsızların oranı % 14,6'dır. "*Türk Dili dersi yazılı anlatım becerimin gelişmesine ve yazılı anlatımda dili doğru, akıcı ve etkili kullanmama katkı sağlıyor.*" maddesine olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı % 8,7 oranında iken, olumsuz görüş bildiren öğrencilerin oranı % 78,3 ve kararsızların oranı ise % 13,0'tür. Bireyin içinde yaşadığı grup veya toplumla duygu ve düşüncelerini paylaşırken en etkili iletişim aracı olan ana dilini doğru kullanması onun doğru anlaşılmasına ve kendisinin de ifade edilenleri doğru anlamasına yardımcı olacaktır. İşte Türk Dili dersleri bireye bu iletişimini sağlıklı kurması için verilmektedir. Fakat araştırmaya katılan öğrencilerden elde edilen veriler göstermektedir ki bu dersler

öğrencilerin iletişim becerilerinin (sözlü ve yazılı iletişim becerilerinin) gelişmesine katkı sağlamamaktadır.

Ölçeğin 8. olumlu "*Türk Dili dersi gerekli bir derstir.*" maddesine olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı % 8,42' te kalmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 80,2'si "*Türk Dili dersi gerekli bir derstir.*" maddesine olumsuz görüş belirtirken, kararsızların oranı ise % 11,4'tür. Bu veriden hareketle araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğunun Türk Dili derslerini gereksiz gördüğü anlaşılmaktadır. Yine ölçeğin 1. "*Türk Dili dersini seviyorum.*" maddesine olumlu görüş bildirenlerin oranı % 8,0, olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 79,4 ve kararsızların oranı ise % 12,6'dır. Bu oranlar dersin sevilme oranının bir hayli yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

"*Türk Dili dersi kültürel birikimi anlamamda ve arttırmamda fırsatlar sunan bir derstir.*" maddesine olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı % 7,2, olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 75,5 iken kararsızların oranı ise % 17,3'tür. "*Türk Dili dersi Türkçenin köklü, üretken ve zengin bir dil olduğu şuurunu kazanmamda önemli bir işleve sahiptir.*" maddesine olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı % 6,1, olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 83,9 iken kararsızların oranı ise % 10'dur. "*Türk Dili dersi anadil bilinci kazanmamda önemli bir işleve sahiptir.*" maddesine olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı % 5,1, olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 84,9 ve kararsızların oranı da % 10'dur. "*Türk Dili dersi Türkçenin tarihi geçmişiyle birlikte yeryüzündeki diğer diller arasındaki yerini kavrayabilmemde önemli bir işleve sahiptir.*" maddesine olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı % 5,1, "*Türk Dili dersi Türkçenin yapı özelliklerini anlamam açısından önemli bir derstir.*" maddesine olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı % 4,9 ve "*Türk Dili dersi önemli bir derstir.*" diyen öğrencilerin oranı ise sadece % 4,1 olarak belirlenmiştir.

Tablo 2' deki olumsuz tutum maddeleri incelendiğinde; öğrencilerin en yüksek oranda olumsuz görüş belirttiği madde 4. maddedir. Üniversite öğrencilerinin % 82,2'inin "*Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır.*" görüşüne olumlu görüş belirttikleri, bu görüşe öğrencilerin % 8,2'sinin ise olumsuz görüş belirterek katılmadığı ve öğrencilerden % 9,6'sının bu konuda kararsız görüş belirttikleri görülmektedir. Elde edilen verilerden hareketle araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğunun Türk Dili derslerini kendileri için zaman kaybı olarak görmesi, bu derslere yönelik tutumlarının olumsuz olmasının genel göstergesi olarak ifade edilebilir.

13. madde incelendiğinde öğrencilerin % 59,3'ünün olumlu seçenekleri işaretleyerek, "*Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim.*" görüşüne katıldıkları, öğrencilerin % 25,1'inin ise olumsuz seçenekleri işaretleyerek bu görüşe katılmadıkları görülmektedir. Bu konuda kararsız görüş belirtenlerin oranı ise % 15,6'dır. Bu veriler, öğrencilerin yarısından fazlasının bu derslere devam mecburiyeti olduğu için katıldığını göstermektedir.

"*Türk Dili dersine sadece sınıftan geçmek için çalışırım.*" şeklindeki 9. tutum maddesine; öğrencilerin % 59'u olumlu görüş belirterek katılırken, bu görüşe olumsuz görüş belirterek katılmayanların oranı % 27,5 ve kararsız kalarak görüş belirtmeyenlerin oranı ise % 13,5'tir. Yine bu veriler, öğrencilerin yarısından fazlasının bu derslere sadece sınıf geçmek için devam ettiğini göstermektedir.

26. maddedeki "*Türk Dili dersinde işlenen konular ilköğretim ve lisede öğretildiği için bu ders gereksiz görüyorum.*" ifadesine olumlu görüş belirterek katılanların oranı % 58,9, bu ifadeye olumsuz görüş belirterek katılmayanların oranı % 21,6 ve bu konuda kararsız olanların oranı ise % 19,5'tir. Elde edilen bu veriler ise derslerde işlenen konuların ilköğretim ve liselerde işlenen konuların tekrarı olduğu için dersin gereksiz görülmesine sebep olduğunu göstermektedir. Bu yüzden hedef kitlenin

seviyeleri düşünülerek ders içeriklerinin tekrara düşmeden düzenlenmesi için ders öğretim elemanlarının dikkat etmesi gerekir.

10. madde incelendiğinde; üniversite öğrencilerinin *"Türk Dili dersi yerine başka ders almak isterdim."* görüşünü belirtenlerin oranı % 57,4 olduğu görülecektir. Buna olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 19,6 ve bu konuda kararsız olanların oranı ise % 23'tür. Türk Dili derslerini devam zorunluğu olduğu için aldığını ifade eden araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından fazlası, bu ders yerine başka dersler alabileceğini de ifade etmektedir.

20. maddeye üniversite öğrencilerinin % 56,2'si olumlu görüş belirterek, *"Türk Dili dersi zorunlu olmasaydı almazdım."* düşüncesini ifade ettikleri görülürken, öğrencilerin % 22,6'sı olumsuz görüş belirtmekte ve bu konuda kararsız olanlar ise % 21,2 oranındadır.

11. maddedeki *"Türk Dili dersi stresli bir derstir."* ifadesine olumlu görüş belirtenlerin oranı % 54,9; olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 18,9 ve kararsız görüş belirtenlerin oranı ise % 26,2'dir. Derslerin stresli olduğunu düşünen öğrenci sayısının da yarısından fazla olması düşündürücü olduğu kadar zorunluluktan ve istemeyerek alınan derslerin öğrencilerde stresi de arttırdığı şeklinde de yorumlanabilir.

"Türk Dili dersi zor bir derstir." maddesine olumlu görüş belirtenlerin oranı % 53,7, bu maddeye olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 25,1 ve kararsız görüş belirtenlerin oranı ise % 21,2'dir. İlköğretim ve lise seviyelerinde benzer içerikli dersler alan üniversite öğrencilerinin yarısından fazlasının ise bu dersleri zor olarak ifade etmesi derse karşı takınılan olumsuz tutumun da gerekçeleri arasında gösterilebilir.

Tablo 3. Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Türk Dili I-II Derslerine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin T-Testi Sonuçları

Değişken	N	X	Ss	df	t	p
Erkek	233	101,03	11,53	488	-1.630	.104
Kız	257	102,68	10,89			

Tablo 3'te de görüldüğü gibi üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda tutum puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir $t(488) = -1.630$ $p > .05$.

Ancak kız öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumları ortalaması (102,68), erkek öğrencilerin tutumları ortalamasına (101,03) göre daha yüksek düzeydedir. Fakat aradaki sayısal fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu, üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlar ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı şeklinde de yorumlanabilir.

Tablo 4. Üniversite Öğrencilerinin Birim Değişkenine Göre Türk Dili I-II Derslerine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin T-Testi Sonuçları

Değişken	N	X	Ss	df	t	p
Fakülte	304	100,10	11,79			
Yüksekokul	186	104,82	9,55	451,25	-4,852	,000

Tablo 4’te de görüldüğü gibi üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarının bağlı bulunduğu birime göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir $t(488) = -4,615$ $p < .01$. Buna göre yüksekokul öğrencilerinin tutum puan ortalamalarının ($X=104,82$), fakülte öğrencilerin ortalamalarından ($X=100,10$) daha yüksek olduğu görülmüştür.

Elde edilen bulgulardan yüksekokullarda öğrenim gören öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarının fakültelerde okuyan öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarına göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5a. Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarı Notu Değişkenine Göre Türk Dili I-II Derslerine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	661,420	4	165,355	1,317	.263
Gruplarıçi	60911,847	485	125,591		
Toplam	61573,267	489			

Tablo 5b. Türk Dili I-II Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Not	N	X	Ss
0-49	20	99.00	13.69
50-69	183	103.28	11.13
70-84	147	101.14	10.57
85-100	138	101.25	11.61

Üniversite öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutum puanlarının öğrencilerin akademik başarı notuna göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile incelenmiştir. Analiz sonucunda öğrencilerin tutum puan ortalamalarının akademik başarı notuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. $F(4, 485) = 1,317$ $p > .05$.

İstatistiki olarak gruplar arası anlamlı farklılıklar olmamasına rağmen gruplar arası ortalamaları belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi sonuçlarına göre; başarı durumu 50-69 arasında olan öğrencilerin toplam tutum puanları ortalaması ($X=103.28$) ile en yüksek iken başarı notu 0-49 arasında olanların toplam tutum puanları ortalaması ($X=99.00$) da kalarak en düşük seviyede olduğu belirlenmiştir. Diğer iki grubun tutum puanları ise şu şekildedir: Başarı notu 70-84 arasında olan öğrencilerin toplam tutum puanları ortalaması ($X=101.14$) iken başarı notu 85-100 arasında olan öğrencilerin toplam tutum puanları ortalaması ($X=101.25$) olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin tutum puanlarının birbirine yakın seviyede olması öğrencilerin akademik başarıları ile Türk Dili I-II dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılığın oluşmasını engellemiştir. Elde edilen bu verilerden hareketle üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarının öğrencilerin akademik başarı değişkenlerine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç ve Tartışma

Aslan tarafından 2012 yılında geliştirilen ve 29 maddeden oluşan “Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği”nin uygulandığı araştırmadan elde edilen verilerden hareketle şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Üniversite öğrencilerinin ölçeğin yirmi bir olumlu tutum maddesine yönelik olarak % 4,1 ile % 31,8 oran aralığında olumlu tutum taşıdıkları belirlenmiştir. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin sadece % 4,1'i Türk Dili I-II dersini önemli bir ders olarak görürken, % 31,8'i Türk Dili I-II dersinde öğrenilenlerin ikinci (yabancı) bir dil öğreniminde fayda sağlayacağını düşünmektedirler. Yine araştırmaya katılan öğrencilerin % 8,0'i Türk Dili I-II derslerini sevdiğini ifade ederken, Türk Dili I-II dersleri seçmeli ders olsa yine de seçerdim diyenlerin oranı ise % 23,9'dur. Türk Dili I-II derslerinin dil becerilerinin (okuma-anlama, dinleme, konuşma ve yazma) gelişmesine katkı sunduğunu düşünen üniversite öğrencilerinin oranları ise % 10 ile % 12,5 oran aralığında değişmektedir. Türk Dili I-II derslerine ilgi duyan ve bu derslere çalışmaktan hoşlanan öğrencilerin oranı ise % 20'lerdedir.

Ölçeğin sekiz olumsuz tutum maddesine öğrencilerin yüzde % 53,7 ile % 82,2 oran aralığında olumsuz tutum taşıdıkları belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerin % 53,7'si Türk Dili I-II derslerini zor bir ders olarak nitelerken, % 82,2'si ise Türk Dili I-II derslerini almayı zaman kaybı olarak görmektedir. Türk Dili I-II dersleri zorunlu olmasaydı almazdım diyenlerin oranı % 56,2 iken, bu ders yerine başka dersi seçmek isterdim diyenlerin oranı % 57,4 olarak belirlenmiştir. Bu derslere sadece sınıftan geçmek için çalışıyorum diyenlerin oranı % 59 iken, devam mecburiyeti olduğu için bu derslere giriyorum diyenlerin oranı da % 59,3 olarak tespit edilmiştir. Son olarak da bu derste işlenen konuları daha önceki öğretim kademelerinde gördüğümüz için gereksiz görüyorum diyenlerin oranı ise % 58,9 olarak belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bu somut veriler öğrencilerin bu derslerden ve bu derslerin içeriğine yönelik yapılan sunumlardan çok da memnun olmadıklarını göstermektedir. Bu olumsuz tutumlar onların bu derse yönelik ilgisini, motivasyonunu hatta başarı düzeylerini de azaltmaktadır.

Araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II dersine yönelik tutumlarının orta seviyede olduğu belirlenmiştir. Bu seviye öğrencilerin tutumlarının olumlu yöne doğru geliştirilmesiyle bir üst (iyi) seviyeye yükseltilmelidir.

Kız öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumları erkek öğrencilere göre daha olumludur. Fakat bu olumluluk istatistiksel olarak kızlar lehine anlamlılık oluşturmamıştır.

Üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarının bağlı bulunduğu birime göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bulgulara göre yüksekokullarda öğrenim gören öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumları fakültelerde okuyan öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarına göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Üniversite öğrencilerin Türk Dili I-II derslerine yönelik tutumlarının öğrencilerin akademik başarı notuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Olumlu tutum maddelerinin neredeyse tümüne olumlu görüş belirten öğrenci yüzdesinin en yüksek % 30'lar seviyesinde

seyretmesi üniversite öğrencilerinin bu derse yönelik olumlu tutumlarının çok da yüksek olmadığını ortaya koymaktadır. Elde edilen verilerden hareketle üniversite öğrencilerinin Türk Dili I-II dersine yönelik olumsuz tutumlarının olumluya doğru geliştirilmesi, yüzdeler dilimi düşük olan olumlu tutumlarının da daha yüksek yüzdeler dilimlere yükseltilmesi gerekmektedir. Bunun için aşağıdaki öneriler dikkate alınmalıdır:

1. Dersi veren öğretim elemanları bu derslerin öğrencilere önemini ve gerekliliğini farkındalık duygusu geliştirerek vermelidir.

2. Dersin içeriği, etkinlik ağırlıklı bir programla güncellenerek ezber ve tekrar tekniğinden uzaklaştırılmalıdır.

3. Takip edilen ders kitaplarındaki örnekler öğrencilerin uzmanlık alanlarına göre güncellenmelidir.

4. Dil, en etkili iletişim aracı olduğundan Türk Dili I-II derslerinde sadece dilbilgisi konularına değil dil becerilerinin (dinleme, okuma, konuşma, yazma) geliştirilmesine yönelik etkinliklere ağırlık verilmelidir.

5. Türk Dili I-II dersleri amfi tipi dersliklerde kalabalık öğrenci gruplarıyla değil istenilen başarıya ulaşılması için daha küçük gruplarla işlenmelidir.

6. Dil becerilerinin etkin bir şekilde geliştirilebilmesi için uzaktan eğitimle verilen ana dili dersi yüz yüze eğitimle verilmelidir.

7. Derslerde teknolojik araçlardan faydalanmalıdır.

8. Benzer bir çalışma diğer üniversitelerin farklı birimlerinde de yapılarak derse yönelik öğrenci ve öğretim elemanlarının görüşleri alınmalıdır.

Kaynaklar

Aksan D. (1975). “Anadili”, *Türk Dili Dergisi*, C: XXXI, S: 285, Ankara, s. 423-434.

Arslan, A. (2012). “Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, S: 1/3, Erzurum, s. 187-202.

Bağcı, H.(2007). “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatıma ve Yazılı Anlatım Derslerine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi” *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S:XXI, s. 29-61.

Cemiloğlu, İ. (2004). “Üniversitelerde Okutulan Türk Dili Dersi İle İlgili Tespitler, Değerlendirmeler ve Öneriler”, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C: XVII, S: 2, Bursa, s. 173-182.

Erden, M. (1995). “Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Sertifikası Derslerine Yönelik Tutumları” *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.11, ss.99-104.

Gömlüksiz, M. N. (2003). “İngilizce Duyuşsal Alana İlişkin Bir Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenilirliği”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C: 13, S: 1, Elazığ, s. 215-226.

Saracaloğlu, A. S. (2000). “Öğretmen Adaylarının Yabancı Dile Yönelik Tutumları ile Akademik Başarı Arsındaki İlişkisi”, *Eğitim ve Bilim*, C:25, S. 115, s. 65-72.

Sever, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Anı Yayıncılık, Ankara.

Vural, H. (2007). “Üniversitelerde Okutulan Türk Dili Üzerine” *Türk Dili Dergisi*, C: XCIV, S: 669, Ankara, s. 496-503.

Zülfikar, H. (2007). “Dünden Bugüne Türkçe (Üniversitelerde okutulan zorunlu Türk Dili Dersleri)”, *Türk Dili Dergisi*, C: XCIII, S: 664, Ankara, s. 320-328.

Extended Abstract

Introduction

Language, the most important element of the communication, is the basic tool which passes the thoughts and feelings from generation to generation, brings the consciousness of being a nation to society and stands on the top of the factors that form a nation.

So, Turkish, Turkish Language, Grammar, Language and Expression, Composition locate at secondary and higher education curriculum in order to gain the language awareness and to teach the rules of the native language in our education system.

Since Cultural Weighted Courses can not be given in our country before higher education, or since we have the need to handle mother tongue and national culture deeply to create “National Identity”, students are aimed to develop the written and verbal skills, to gain the language awareness and the love for mother tongue by Turkish Language I-II courses which must be taught in two terms in all colleges and faculties.

But according to observation and research, it is seen that gains in Turkish Language I-II courses are not able to be attained enough in colleges. This situation causes in the university students who do not trust the importance of the course, are not interested in Turkish Language I-II courses and can not get motivated. So negative attitudes through these courses become an important factor on not to be realized the aims of the courses.

Purpose

The purpose of this study determines the attitudes (positive-negative) of the university students towards Turkish Language I-II and some factors that affect these attitudes. Finding out the factors that bring about negative behaviours indicates the importance of the study. The responses were wanted from the students for the questions below to examine whether there are differences between their attitudes towards Turkish Language I-II courses or not according to the university students' (Freshman at colleges and faculties) gender, faculty, academic grade on Turkish Language Course.

1. How are the university students' attitudes towards Turkish Language I-II ?
2. Are there any logical differences between university students' behaviours towards Turkish Language I-II according to their gender ?
3. Are there any logical differences between university students' attitudes towards Turkish Language I-II according to their faculties ?

4. Are there any logical differences between university students' attitudes toward Turkish Language I-II according to their academic grade ?

Method

This research is a descriptive research that is made to determine whether there are differences between the attitudes of university students towards Turkish Language I-II courses according to several variables.

Research has been identified as the students at Mehmet Akif Ersoy University at the end of the spring term of the 2014-2015 academic year.

The sample of the study consists of 490 students who are freshmen at Mehmet Akif Ersoy University's faculties and colleges.

The area and the data of this study are limited whether there are differences according to Freshmen's gender, kind of education, academic grade in terms of the Freshmen's attitudes towards Turkish Language I-II at Faculty of Economics, Engineering Faculty, Health Occupation Colleges, Vocational Colleges of Social Science.

Likert scale, which was developed by Aslan (2012), was used as a data collection on research.

"Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği" whose Cronbach's Alpha coefficient is 0.96 and which load factor of all matters is over 0.60 consists of 29 matters.

The data obtained from the students were analyzed by using software packages SPSS 21.00. The answers given for each clause in the attitude scale are evaluated according to "Completely agree = 5", "Agree = 4", "Unstable = 3", "Disagree = 2", "Completely disagree = 1" and the points at negative matters were changed according to "Completely agree = 1", "Agree = 2", "Unstable = 3", "Disagree = 4", "Completely disagree = 5" after the data had been entered.

Results

These results were handled according to "Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği" that consisted of 29 matters and was developed in 2012 by Aslan :

It is defined that the students have positive attitudes between the rates of %4.1 and %31.8 according to 21 positive attitude matters. Only %4.1 students think Turkish Language I-II courses are important, and %31.8 of the students think that the knowledge which is learned in Turkish Language I-II courses help them learn Foreign Language easier or better. %8.0 of the students love these courses, %23.9 of the students would think to choose these courses if the courses became optional. The rates of the students who think Turkish Language I-II courses contribute to improve language skills (reading comprehension, listening, speaking and writing) is between %10.0 and %12.5. The rate of the students who like to study and interested in these courses is around %20.

Students have negative attitudes according to 8 negative attitudes matters between the rates of %53.7 and %82.2. %53.7 of the students qualify Turkish Language I-II courses as a hard course and %82.2 of them think that taking Turkish Language I-II courses is wasting of time. %56.2 of the students say that we would not take the courses if they were not compulsory. %57.4 of them say that I would choose another course instead of these courses. The rate of the students who say that "We are studying these courses to pass the class" is %59.9, and %59.3 of them say that "We continue these courses because there is attendance necessity". Lastly, it is determined that the rate of the ones who say that "These

courses are unnecessary because we learned the subjects at previous education levels” is %58.9. The tangible data which were handled from the research show that students are not pleased with the presentations which are related to these courses. These negative attitudes decrease their interest in these courses, motivation and even their academic grade.

According to the data which were handled from the research, the attitudes of the students towards Turkish Language I-II courses were determined as medium. This level should be developed to “Good Level” by moving these attitudes positively.

Girl students’ attitudes are more positive than the boy students. But this positiveness did not affect statistically for the girls.

The attitudes of the students towards Turkish Language I-II courses vary from their faculties. According to the findings, the attitudes of the students who are being educated in colleges are more positive than the attitudes of the students who are being educated in faculties.

The academic grades of the students do not affect the attitudes of the students towards Turkish Language I-II courses. Being %30 of the students who answered the positive attitudes to almost all positive attitudes matters shows that their positive attitudes of the university students towards these courses are not high enough. It is necessary that the negative attitudes of the students should be moved to positive, and the positive attitudes whose rate is low should be raised to higher percentiles.

Discussion and Conclusion

1. The lecturers should give these courses to the students by improving the sense of awareness on importance and necessity of these courses.

2. Course contents should be removed from memorization and repetition techniques being updated by the program which is activity weighted.

3. The examples in the books should be updated according to the students’ profession.

4. Since the language is the most effective communication tool, activities should be improved not only according to the grammar subjects, but also according to the language skills (listening, reading, speaking, writing).

5. Turkish Language I-II courses should be taught by small groups, not by the crowded groups in amp typed classrooms.

6. Mother tongue education which is given by distance education should be given face to face in order to be developed language skills effectively.

7. You should benefit from technological devices in the courses.

8. Students and lecturers’ opinions towards courses should be taken by realizing this kind of studies in other faculties.